

Kronikker i Adresseavisen kan være inntil 5500 tegn inklusiv mellomrom. Send tekst med bilde av kronikkforfatteren til kronikk@adresseavisen.no

Fremtids- fullmakt- har du tenkt på det?

En ny lov gir deg mulighet til å bestemme over din egen økonomi selv om du blir demt. Stadig flere tegner fremtidsfullmakt.

Fortsatt kontroll: Fremtidsfullmakt er et alternativ til verge. Du kan selv bestemme hvem som skal få en slik fullmakt, men det stilles egne formkrav til en slik fullmakt for at den skal være gyldig, skriver kronikkforfatterne. Foto: Ruslan Guzov / Shutterstock/NTB/Scanpix

Kronikk

KJETIL OLLESTAD

direktør helse- og vergemålsavdelingen, Fylkesmannen i Sor-Trøndelag

HILDE HOFF

juridisk rådgiver Jusis- og vergemålsavdelingen, Fylkesmannen i Sor-Trøndelag

INGRID JEANINE PRISTER

juridisk rådgiver Jusis- og vergemålsavdelingen, Fylkesmannen i Sor-Trøndelag

tenkt på hvem som skal styre økonomien din og ta avgjørelser på dine vegne?

Vi erfarer at stadig flere, på grunn av sykdom i alderdommen, har behov for bistand til ivaretagelse av sine interesser. Fylkesmannen kan oppnevne en verge, som får i oppdrag å hjelpe deg. Den nye vergemålsloven, som trådte i kraft 1. juli 2013, har bestemmelser om dette. Men loven gir også praktiske og gode alternativer til å få en offentlig oppnevnt verge. Fremtidsfullmakt er et slikt alternativ. Etter vårt syn er det viktig at alle kjemner muligheten til å opprette en fremtidsfullmakt.

Hva kan du bestemme i en fremtidsfullmakt? Ved å opprette en fremtidsfullmakt kan du nå, mens du er frisk og oppgående, bestemme over hvem som skal styre økonomien din, og hvordan den skal styres hvis du i fremtiden skulle bli ute av stand til å gjøre dette selv. I en fremtidsfullmakt kan du også legge føringer for viktige beslutninger som skal tas på dine vegne, ut over det rent økonomiske.

Det oppstilles ingen krav til innholdet i fremtidsfullmakten. Det er opp til den enkelte som skriver fremtidsfullmakten å bestemme innholdet. Du kan utpeke en eller flere personer som din fullmektig, som skal handle på dine vegne i fremtiden. For eksempel kan du bestemme at dine barn skal sørge for at din bolig blir solgt den

dagen du har fått fastsykehjemsplass. Videre kan du samtidig fastslå at deler av salgssummen for boligen skal gå til dine barn, eller til finansiering av barnebarns studier. Du kan videre regulere at det på et gitt tidspunkt i fremtiden skal deles ut større pengegaver til familie-medlemmer eller at det skal gis forskudd på arv til egne barn.

Holder det ikke å skrive en vanlig fullmakt? Dette er en vanlig misforståelse. Det stilles krav til selve opprettelsen av en fremtidsfullmakt, såkalte formkrav. Disse kravene må følges for at fremtidsfullmakten skal være gyldig. Kravene skal sikre at det faktisk var din vilje at en, eller flere personer, skal handle på dine vegne på nærmere bestemte områder i fremtiden. Dette er ment som en beskyttelse for å forhindre misbruk av ordningen.

Hvordan kan du opprette en fremtidsfullmakt? En fremtidsfullmakt kan opprettes av den som er fylt 18 år, og har evnen til å forstå fullmaktens betydning. En fremtidsfullmakt skal videre gjøres skriftlig med to vitner som du som fullmaktsgiver har godkatt, og som ikke er inhabile. Det stilles krav til at vitnene må ha fylt 18 år, og at de forstår betydningen av å undertegne fullmakten. Det stilles også krav om at fullmaktsgiver skal undertegne, eller vedkjenne seg sin underskrift, mens vitnene er til stede. Fylkesmannen

vet at mange benytter juridisk bistand når de oppretter testament. På lik linje kan det være hensiktsmessig å benytte seg av det samme ved opprettelsen av en fremtidsfullmakt.

Når innter virkningen av en fremtidsfullmakt? En fremtidsfullmakt får betydning fra det tidspunkt du på grunn av sinnsildelse, eksempelvis demens, eller alvorlig svekket helsestilstand ikke lenger er i stand til å ivareta dine interesser innenfor de områdene som omfattes av fullmakten.

Det er den som du har utpekt til å være din fullmektig, som får stilling til når fullmakten skal innre. Som oftest vil en person sin helsestilstand forverres gradvis, og det kan derfor tidvis være vanskelig å ta stilling til på hvilket tidspunkt fremtidsfullmakten skal begynne å virke. Helsestilstanden skal derfor bekreftes gjennom en legeerklæring, som din fullmektig skal innhente.

Du kan bestemme at deler av salgssummen for boligen skal gå til dine barnebarn for kjøp av sin første bolig, eller til finansiering av barnebarns studier.

For nærmere informasjon se www.vergenal.no

Et vanlig eksempel er en eldre demt som har flyttet på sykehjem. Hun eller han behøver hjelp til styring av daglig økonomi og salg av tidligere bolig som nå står tom. Det blir også spørsmål om hva som skal skje med hytta, bilen og båten som ikke lenger er i bruk. Den eldre demente er på grunn av den svekkelse sykdommen medfører, ikke lenger i stand til å ta stilling til disse spørsmålene. Dersom dette skulle ramme deg, har du

Adressseavisen er redigert på uavhengig grunnlag, i henhold til de prinsippene som er nedfelt i Redaktørplakaten, og i norske mediers etiske normer slik de er uttrykt i Vær Varsom-plakaten og Tekstretikereplakaten. Ansvarlig redaktør står etisk og rettslig ansvarlig for det redigerte innhold, overfor mediens selvjustis (Pressens Faglige Utvalg) og overfor lov og domstol. Dersom noen reagerer på innholdet oppfordres de til å ta kontakt med ansvarlig redaktør, Kirsti Husby.

Redaktøransvar: Pressens faglige utvalg er et klageorgan oppnevnt av Norsk Presseforbund, som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. Adresse: PPU, Rådhusgt. 17, pb 46 Sentrum, 0101 Oslo.

9Løvefeebiten

Uggher: ADRESSEAVISEN AS

Postboks 3200, Sluppen 7003 Trondheim

Adressseavisens rettigheter: All utgivelse av stoff i Adresseavisens publikasjoner skyer kun i henhold til Adresseavisens generelle vilkår for rettigheter til stoff. Innsendt stoff honoreres i alminnelighet ikke, med mindre annet er avtalt. Publiseringsvilkårene gjelder for så vel honorert som ikke honorert stoff. Adresseavisen beholder seg rett til å arkivere og utgi stoff i elektronisk form fra Adresseavisens elektroniske redaksjonsarkiv eller andre databaser som Adresseavisen har avtale med. Dette innebærer også publisering på internett og lignende. Bruk av Adresseavisens stoff og annonser er ikke tillatt med mindre dette er hjemlet i lov eller særskilt avtale.

